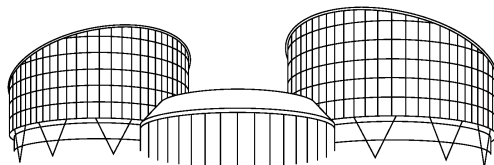

КОТЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ
© Переклад Олександра Дроздова, Віктора Янишена,
Олени Дроздової, Яни Токарь, Богдана Трофімова

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

П'ЯТА СЕКЦІЯ

СПРАВА КОТЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ
(Заяви № 2575/09 та 3 інші)

© Переклад з англійської мови та опрацювання цього рішення здійснено:
адвокатом, кандидатом юридичних наук, доцентом, заслуженим юристом України
Олександром Дроздовим

адвокатом, кандидатом юридичних наук, доцентом
Віктором Янишеним

адвокатом, кандидатом юридичних наук,
директором Адвокатського бюро «Дроздова та партнери»
Оленою Дроздовою

здобувачем кафедри цивільного права № 1
Національного юридичного університету ім. Я. Мудрого
Яною Токарь

Богданом Трофімовим

Офіційне цитування:
CASE OF KOTENKO AND OTHERS v. UKRAINE
(Application nos. 2575/09 and 3 others)
Офіційний текст англійською мовою:
<http://hudoc.echr.coe.int/eng/?i=001-193734>

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

20 червня 2019 року

*Рішення набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44
Конвенції. Текст рішення може підлягати редакційним виправленням.*

КОТЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ

© Переклад Олександра Дроздова, Віктора Янишена,
Олени Дроздової, Яни Токарь, Богдана Трофімова

У справі Котенко та інші проти України,

Європейський суд з прав людини (П'ята секція), засідаючи Комітетом,
до складу якого увійшли:

Йонко Грозєв, *Голова*,

Габріеле Куцско-Штадльмайер (Gabriele Kucsko-Stadlmayer),

Ладо Чантурія, *судді*,

та Мілана Блашко (Milan Blaško), заступника Секретаря Секції

Після нарад за зачиненими дверима 28 травня 2019 року,
Проголошує наступне рішення, прийняте того ж дня.

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявами, поданими до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (далі – Конвенція) в різні дати, зазначені в додатку.

2. Уряд України (“Уряд”) було представлено Уповноваженим, паном І. Ліщиною

3. Заявники стверджували, що національні суди не надали обґрунтування своїх рішень і не розглядали відповідні і важливі аргументи, висунуті Заявниками під час провадження, згідно з пунктом 1 статті 6 Конвенції.

4. 8 січня 2018 року заяви були комуніковані Уряду, інші заяви визнано неприйнятними відповідно до пункту 3 правила 54 Регламенту Суду.

ФАКТИ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

A. Заява В.Котенко № 2575/09

5. Рішенням суду Заявника було зобов'язано сплачувати аліменти на користь його дитини, що проживала окремо, у розмірі чверті його доходу.

6. У листопаді 2006 року Заявник подав цивільний позов проти Державної виконавчої служби, стверджуючи, що розмір його заборгованості по аліментах на дитину було помилково визначено у розмірі 75 083,05 гривень^[1], а також що виконавчою службою було неправомірно забезпечено стягнення боргу. Заявник, зокрема, стверджував, що державний виконавець визначив борг на основі загального доходу, отриманого Заявником як приватним підприємцем,

КОТЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ

© Переклад Олександра Дроздова, Віктора Янишена,
Олени Дроздової, Яни Токарь, Богдана Трофімова

без вирахування витрат, понесених ним у ході цієї діяльності. Виконавча служба заперечувала проти позову і стверджував, що інформацію про доходи Заявника було отримано від податкових органів.

7. Судом було призначено бухгалтерську експертизу для визначення фактичного доходу Заявника у відповідний час

8. У червні 2007 року експерт надав висновок, згідно якого Заявником до податкових органів було подано інформацію про його загальний дохід, отриманий в ході підприємницької діяльності. Експерт дійшов висновку, що фактичні доходи Заявника були набагато нижчими, ніж визначені виконавчою службою, і що борг по аліментах на дитину складав 1650,90 грн.^[2]

9. 9 листопада 2007 року Житомирський районний суд, посилаючись на висновок експерта, визнав помилковим розмір боргу по аліментах на дитину, визначений виконавчою службою.

10. 13 лютого 2008 року Апеляційним судом Житомирської області було скасовано дане рішення, позов Заявника відхилено як необґрунтований. Апеляційний суд зазначив, що суд першої інстанції безпідставно призначив бухгалтерську експертизу у справі, яка була проведена відповідно до податкового законодавства, в той час як розмір платежів по аліментах на дитину не стосується податкового права. Апеляційний суд зазначив, що виконавча служба використала офіційні дані, отримані від органів влади, і правильно визначила суму заборгованості, посилаючись на наявну інформацію про доходи заявника. Апеляційний суд також зазначив, що Заявник не надав жодних доказів на спростування розміру доходу, визначеного виконавчою службою.

11. Заявник подав касаційну скаргу, стверджуючи, що Апеляційний суд підтримав розмір заборгованості, визначений виконавчою службою, не розглядаючи його заперечень на основі висновку експерта.

12. 9 липня 2008 року Верховний суд України відмовив в задоволенні касаційної скарги Заявника, зазначивши, що в цілому рішення суду апеляційної інстанції є законним та вмотивованим.

В. Заява Л. Кобілевої №. 45712/10

13. Пані Кобілева вийшла заміж за свого чоловіка в 1984 році. Заявниця з чоловіком працювали в компанії з виробництва гуми. У 2000 році компанія надала чоловікові Заявниці квартиру, в якій проживала вся сім'я. У 2002 році чоловікові видано свідоцтво про право власності на квартиру.

КОТЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ

© Переклад Олександра Дроздова, Віктора Янишена,
Олени Дроздової, Яни Токарь, Богдана Трофімова

14. У 2008 році Заявниця розлучилася зі своїм чоловіком. У 2009 році вона подала цивільний позов проти свого колишнього чоловіка, стверджуючи, що квартира є їхньою спільною сумісною власністю і що вона має право на половину квартири.

15. 21 липня 2009 року Білоцерківський міський суд відмовив в задоволенні позову з підстав його необґрунтованості, зазначивши, що квартира є особистою власністю колишнього чоловіка, а не частиною їхньої сімейної власності. Суд взяв до уваги письмові докази, а також усні заяви керівника компанії, в яких йшлося про те, що компанія надала квартиру колишньому чоловікові Заявниці, в якості премії за його професійні досягнення. Суд посилався на статтю 57 Сімейного кодексу від 2002 року, відповідно до якої премії, нагороди, одержані за особисті заслуги, є особистою приватною власністю одного чоловіка або дружини.

16. Заявниця подала апеляцію, стверджуючи, серед іншого, що суд помилково вирішив спір на підставі Сімейного кодексу 2002 року, який набув чинності з 1 січня 2004 року, а тому не міг застосовуватися ретроспективно до режиму власності щодо квартири. Відповідно до Кодексу про шлюб і сім'ю України 1969 року, який був чинним на момент придбання колишнім чоловіком Заявниці квартири, остання вважалася спільним майном подружжя без винятків щодо премій або нагород, одержаних за особисті заслуги чоловіка або дружини.

17. 27 жовтня 2009 року Апеляційним судом Київської області було відмовлено в задоволенні апеляційної скарги Заявниці з підстав її необґрунтованості, зазначивши, що Заявниця не довела, що квартира була майном подружжя і що вона зробила внесок у придбання цієї квартири. Згодом Заявниця використала ці аргументи у Верховному Суді України. 16 лютого 2010 року Верховний суд України відмовив в задоволенні касаційної скарги Заявниці з підстав її необґрунтованості

С. Заява Т. Русначенко №20805/11

18. Чоловік Заявниці працював в компанії О. з 1981 року і до своєї смерті 3 липня 2006 року.

19. 20 грудня 1995 року компанія О., чоловік Заявниці і будівельна компанія К., уклали договір, за яким чоловікові Заявниці було надано трикімнатну квартиру № 42 в багатоповерховому будинку. Компанія О. фінансувала будівельні роботи. Як сторона цього договору чоловік Заявниці був зобов'язаний провести внутрішній ремонт у квартирі. 26 липня 1996 року адміністрація компанії О. та її профспілка підтвердили, що чоловік Заявниці та його сім'я, до складу якої входили двоє дітей, мали право на квартиру №. 42 в будівлі, що будувалася.

КОТЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ

© Переклад Олександра Дроздова, Віктора Янишена,
Олени Дроздової, Яни Токарь, Богдана Трофімова

20. 22 грудня 1998 року компанія К., компанія О. та інша компанія, яка брала участь у фінансуванні будівництва будівлі, уклали інший договір, яким повторно підтверджувалося, що чоловікові Заявниці буде надано трикімнатну квартиру № 42. Того ж дня компанія О. видала свідоцтво про те, що чоловік Заявниці є правонаступником компанії О. за договорами від 20 грудня 1995 року та 22 грудня 1998 року, через те, що компанія О. була оголошена банкрутом, а будівельні роботи не завершено.

21. У 2002 році компанія К. уклала подальші угоди та домовленості, спрямовані на залучення коштів для завершення будівництва. У 2005 році компанія К. передала квартиру іншій особі.

22. Після смерті чоловіка Заявниці подала цивільний позов проти компанії О. і компанії К., прагнучи зобов'язати їх надати їй квартиру, аналогічну тій, що вказана в договорах з її чоловіком. 12 квітня 2010 року Кіровський районний суд м. Кіровограда відмовив у задоволенні позову, визнавши, що чоловік Заявниці «не був стороною» договорів від 20 грудня 1995 року та 22 грудня 1998 року, і тому відповідачі не можуть бути притягнуті до відповідальності за невиконання будь-яких договірних зобов'язань. Також суд зазначив, що твердження про правонаступництво чоловіка Заявниці відповідно до свідоцтва від 22 грудня 1998 року не мали правового обґрунтування.

23. Заявниці подала апеляцію, стверджуючи, що її чоловік був чітко визначений як сторона договору від грудня 1995 року. У будь-якому випадку, згідно з чинним законодавством, договори можуть бути укладені на користь третьої сторони, і такий бенефіціар має право вимагати належного виконання договору. Крім того, компанія О. передала свої права на квартиру чоловікові Заявниці. Нарешті, Заявниці стверджувала, що права на квартиру збереглися за сім'єю її чоловіка після його смерті.

24. 21 вересня 2010 року Апеляційним судом Кіровоградської області було відмовлено в задоволенні апеляційної скарги Заявниці, зазначивши, що позов проти компанії К. є безпідставним, оскільки вона була лише технічним підрядником, а не стороною, відповідальною за надання та розподіл квартир; Відповідальною за надання чоловікові заявниці квартири була Компанія О. Проте не було жодних доказів того, що компанія О. як юридична особа мала будь-яких наступників. Крім того, сама Заявниці ніколи не була учасником договорів з відповідачами.

25. Заявниці згодом використала ці ж аргументи в касаційній скарзі, поданій до Верховного суду України, в задоволенні якої було відмовлено з підстав її необґрунтованості.

КОТЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ

© Переклад Олександра Дроздова, Віктора Янишена,
Олени Дроздової, Яни Токарь, Богдана Трофімова

D. Заява В. Кострицького № 41732/11.

26. Бабуся Заявника працювала в колгоспі і мала право на частку земельних ділянок, які були виділені цьому колгоспу. Заявник стверджував, що його бабуся померла, але фактично не отримала належну їй ділянку землі.

27. Заявник подав цивільний позов проти місцевих органів влади та колгоспу, стверджуючи, що він, як спадкоємець його бабусі має право на частку землі, на яку мала право бабуся. Він долучив, серед іншого, офіційні листи від національних органів влади, які підтвердили Заявникові, що його бабуся мала право на частку землі.

28. На клопотання Заявника 4 березня 2010 року Обухівський районний суд наказав місцевому відділу земельних ресурсів надати до суду документи про право власності на землю, надану колгоспу, включаючи офіційний список громадян, які наділялися частками землі, виділеної колгоспу. Оскільки офіційного списку не було надано, 30 березня 2010 року повторно витребував його. Згодом суд надіслав колгоспу попередження про можливе притягнення до адміністративної відповідальності за ненадання запитуваного списку громадян.

29. 25 травня 2010 року Обухівський районний суд відмовив в задоволенні позову Заявника після того, як встановив, що Заявник не зміг обґрунтувати позов та довести, що його бабуся не отримала жодної частки землі. Суд, зокрема, зазначив, що Заявник не надав офіційного списку громадян, яким були виділені частки землі, відведеної колгоспу. Суд зазначив, що його власна спроба отримати ці докази не була успішною.

30. Заявник подав апеляцію, стверджуючи, що (і) неотримання його бабусею частки землі підтверджується, на його думку, офіційними відповідями місцевих органів влади, які були надані ним до суду; а також що (ii) він не мав доступу до списку громадян, згаданих судом першої інстанції.

31. 4 листопада 2010 року Апеляційним судом м. Києва було відмовлено в задоволенні апеляційної скарги Заявника, підтримано позицію суду першої інстанції про те, що, не надавши офіційного списку громадян, які отримали частки землі, Заявник не довів, що його бабуся не отримала будь-якої такої частки.

32. Заявник подав касаційну скаргу, стверджуючи, що він не може мати доступу до вищезазначеного списку, і суди повинні були вжити заходів для отримання списку від відповідачів. Проте, навіть за відсутності згаданого списку, офіційні відповіді місцевих органів влади на його думку, підтверджували, що його бабусі не було виділено частку землі, на яку вона мала право.

КОТЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ

© Переклад Олександра Дроздова, Віктора Янишена,
Олени Дроздової, Яни Токарь, Богдана Трофімова

33. 4 січня 2011 року Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ відмовив в задоволенні касаційної скарги Заявника, зазначивши, що Заявник не надав згаданий список громадян на підтримку свого позову.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

34. Відповідне національне законодавство застосовано у рішеннях по справі Волошин проти України (№ 15853/08, § 22, 10 жовтня 2013) та Мала проти України (№ 4436/07, §§ 29 and 30, 3 липня 2014).

ПРАВО

I. ОБ'ЄДНАННЯ ЗАЯВ

35. Беручи до уваги подібність предмету заяв, Суд вважає за доцільне розглянути їх спільно в одному рішенні.

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6 КОНВЕНЦІЇ

36. Заявники скаржилися, що їхні слушні та важливі аргументи не були належним чином розглянуті національними судами, що є порушенням пункту 1 статті 6 Конвенції.

37. Пункт 1 статті 6 передбачає, серед іншого, наступне:

«Кожен має право на справедливе ... вирішення спору щодо його прав та обов'язків цивільного характеру ... судом»

A. Прийнятність

38. Уряд стверджував, що національні суди мають кращі можливості для тлумачення та застосування національного законодавства, а також для оцінки доказів у справах заявників. Він стверджував, що національні суди належним чином обґрунтували свої рішення, і тому заяви заявників були очевидно необґрунтованими.

39. Заявники заперечували, стверджуючи, що національні суди не розглянули важливі аспекти їхніх вимог, і тому було порушено справедливість судового розгляду.

40. Суд зазначає, що заява не є явно необґрунтованою у значенні пункту 3 (а) статті 35 Конвенції. Суд також зазначає, що вона не є неприйнятною з будь-яких інших підстав. Тому вона має бути визнана прийнятною.

КОТЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ

© Переклад Олександра Дроздова, Віктора Янишена,
Олени Дроздової, Яни Токарь, Богдана Трофімова

В. Суть

41. Заявники підтримали свої заяви.

42. Уряд повторно наголосив, що національні суди дотрималися своїх зобов'язань щодо обґрунтування своїх рішень, а також що порушення пункту 1 статті 6 Конвенції не було.

43. Відповідно до своєї давньої та усталеної прецедентної практики, Суд не повинен виступати в якості суду четвертої інстанції і, отже, ставити під сумнів дотримання пункту першого статті 6 Конвенції в рішеннях національних судів, якщо тільки їх висновки не є довільними або явно необґрунтовано (див. *Бочан проти України (№ 2)* [ВП], № 22251/08, § 61, ЄСПЛ 2015, з подальшими посиланнями).

44. Пункт 1 статті 6 зобов'язує національні суди обґрунтовувати свої рішення. Цей обов'язок не можна розуміти як вимогу надання детальної відповіді на кожен аргумент, і питання дотримання цієї вимоги може розглядатися лише з урахуванням обставин справи (див. *Руїс Торія проти Іспанії*, 9 грудня 1994, § 29, серії № 303-А, а також *Гарсія Руїз проти Іспанії* [ВП], № 30544/96, § 26, ЄСПЛ 1999-I). Ці принципи були застосовані в ряді справ проти України, в яких Суд встановив порушення пункту 1 статті 6. (*Бендерський проти України*, № 22750/02, §§ 42-47, 15 листопада 2007; *Проніна проти України*, № 63566/00, § 25, 18 липня 2006; та *Богатова проти України*, №. 5231/04, §§ 18 та 19, 7 жовтень 2010).

45. Суд розгляне конкретні факти кожної справи відповідно до вищезазначених принципів.

1. Заява В.Котенко № 2575/09

46. Пан Котенко стверджував у судах, що виконавча служба не правильно розрахувала його чистий прибуток для того, щоб визначити його заборгованість по аліментах на дитину дитині (див. пункт 6 вище). В обґрунтування своєї скарги він посилався на висновок експерта у призначеній судом експертизі, яким спростовувався розрахунок виконавчої служби (див. пункт 8 вище). Його позов було задоволено судом першої інстанції з посиланням на цю експертизу (див. пункт 9 вище). Тим не менш, апеляційний суд відмовив у задоволенні позову, визнавши, що інформація про доходи Заявника була правомірно отримана виконавчою службою від податкових органів і що Заявник не заперечував проти цієї суми.

КОТЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ

© Переклад Олександра Дроздова, Віктора Янишена,
Олени Дроздової, Яни Токарь, Богдана Трофімова

47. Суд зазначає, що, як видно з матеріалів справи, Заявник не заперечував проти інформації, отриманої виконавчою службою від податкових органів, оскільки суть його позову була очевидно іншою. Зокрема, він стверджував, що сума, надана податковими органами, не є його чистим прибутком, а відображає його загальні доходи. Однак, апеляційний суд не розглянув основний аргумент Заявника щодо різниці між його чистим прибутком і загальним доходом. Апеляційним судом не було взято до уваги висновки експерта з загальних підстав і повністю відмовлено в задоволенні позову через його необґрунтованість. Ніщо не говорить про те, що суть позиції Заявника була в подальшому переглянута Верховним судом України.

48. За цих обставин Суд вважає, що суть вимоги Заявника не була розглянута національними судами. Звідси випливає, що було допущено порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

2. Заява Л. Кобілевої №. 45712/10

49. Пані Кобілева стверджувала в національних судах, що вона має право на половину квартири її чоловіка після розлучення (див. Пункт 14 вище). Вона посилалася на правову презумпцію, згідно якої будь-яке майно, набуте одним з подружжя за час шлюбу, є спільною сумісною власністю подружжя. Національні суди визнали, що ця квартира підпадала під виняток, встановлений законом, враховуючи, що чоловік Заявниці отримав його у якості премії за його професійні досягнення. Апеляційний суд також зазначив, що Заявниця не довела, що вона зробила внесок у придбання квартири.

50. У позові, апеляційній та касаційній скарзі Заявниця наполягала на тому, що загальна презумпція спільного майна подружжя повинна застосовуватися, аргументуючи, зокрема, тим, що виняток, на який посилалися суди, не існував на той час, коли квартира була надана її чоловікові. Суди, однак, не враховували цих тверджень, хоча вони стосувалися суті спору і критично впливали на розподіл тягаря доказування у справі. На думку Суду, ці твердження повинні були чітко вирішуватися і детально розглядатися судами.

51. За таких обставин Суд доходить висновку, що було допущено порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

3. Заява Т. Русначенко №20805/11

52. Пані Русначенко подала цивільний позов, стверджуючи, що вона має право на квартиру, враховуючи договори між її покійним чоловіком і двома компаніями-відповідачами. Суд першої інстанції відмовив у задоволенні позову Заявниці, вважаючи, що її покійний чоловік не був

КОТЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ

© Переклад Олександра Дроздова, Віктора Янишена,
Олени Дроздової, Яни Токарь, Богдана Трофімова

стороною договорів, що означало, що Заявниця не має прав за цими договорами. Також суд постановив, що будь-яке можливе правонаступництво чоловіка Заявниці на права компанії О. не було засноване на національному законодавстві (див. пункт 22 вище). Після апеляції, поданої Заявницею, апеляційний суд частково змінив аргументацію суду нижчої інстанції, визнавши, що компанія О., однак не друга компанія-відповідач, мала договірне зобов'язання надати квартиру родині Заявниці. Однак не було встановлено, що ця компанія до тих пір існувала як юридична особа (див. пункт 24 вище). Тому необхідно відмовити у задоволенні апеляційної скарги через її необґрунтованість. Верховним судом України було підтверджено висновки нижчих судів.

53. Оцінюючи рішення національних судів, Суд зазначає, що навіть якщо суд першої інстанції помилився, визнавши, що чоловік Заявниці не був учасником договорів з двома компаніями-відповідачами, апеляційним судом не було підтримано його позицію. Розглядаючи апеляційну скаргу Заявниці апеляційним судом було досить чітко встановлено чи має покійний чоловік Заявниці право на квартиру, яким чином мало бути забезпечено таке право, а також чому це право не було забезпечено на практиці. Апеляційний суд спеціально зосередився на ролі кожної компанії-відповідача і навів різні причини, чому жодна з них не могла бути притягнута до відповідальності. Аналогічним чином, ніщо не дозволяє припустити, що суди не розглянули питання про правонаступництво прав компанії О. І суд першої інстанції, і апеляційний суд розглядали справи в цій частині. Суд не знаходить іншого доречного аргументу, який би не було розглянуто національними судами.

54. Таким чином, Суд не вважає, що рішення національних судів були довільними або явно необґрунтованими або що будь-який ключовий аргумент, висунутий Заявницею, залишався без відповіді. За цих обставин Суд вважає, що порушення пункту 1 статті 6 Конвенції не було.

4. Заява В. Кострицького № 41732/11.

55. Пан Кострицький подав позов до національних судів, стверджуючи, що його покійна бабуся не отримала частку землі від колгоспу і стверджувала, що він успадкував це право. Суди відмовили у задоволенні позову, постановивши, що Заявник не довів, що його бабуся не отримала жодної частки землі.

56. Незважаючи на те, що національні суди визнали труднощі, які зазнав Заявник у зборі доказів, що мали відношення до справи, вони

КОТЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ

© Переклад Олександра Дроздова, Віктора Янишена,
Олени Дроздової, Яни Токарь, Богдана Трофімова

все ж відмовили у задоволенні його позову, по суті, через відсутність доказів. А саме, на вимогу Заявника, суд першої інстанції зобов'язав національні органи влади надати офіційний список громадян, яким було надано частку землі (див. пункт 28 вище). Однак, органом не було надано такий список. Суд першої інстанції лише зазначив, що його власні спроби отримати список від органів державної влади не були успішними. Він не пояснив причин своєї нездатності отримати витребуваний документ, а також не зазначив, що всі необхідні заходи для забезпечення доказів були вжиті. Незважаючи на скарги, подані Заявником з цього приводу, ніщо не дає підстави стверджувати, що вищі суди розглядали це питання (див. в цьому світлі Волошин проти України, згадано вище, § 33). У той же час, Заявник неодноразово посилався на інші офіційні документи, що, на його думку, підтверджують, що його бабуся не отримувала жодної частки землі. Важливим аспектом справи є те, чи підтверджують ці документи підтвержені факти, що, однак, не було належним чином розглянуто судами.

57. Відповідно, Суд вважає, що національні суди не дотрималися свого зобов'язання перевірити аргументи, які були доречними та важливими.

58. Отже, було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

II. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

37. Стаття 41 Конвенції передбачає:

“Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливу сатисфакцію.”

60. Що стосується документів, якими він володіє, та його практики, Суд вважає за доцільне присудити суми, зазначені в додатку. Суд відхиляє будь-які додаткові вимоги щодо справедливої компенсації, висунуті заявниками.

61. Суд вважає за доцільне, щоб процентна ставка за простроченням базувалася на граничній кредитній ставці Європейського центрального банку, до якої слід додати три відсотки.

З ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО,

1. *Вирішує об'єднати заяви;*

КОТЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ

© Переклад Олександра Дроздова, Віктора Янишена,
Олени Дроздової, Яни Токарь, Богдана Трофімова

2. *Визнає заяви прийнятними;*
3. *Постановляє що мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у заявах № 2575/09 (поданою В.Котенко), № 45712/10 (подану Л. Кобілевою) та № 41732/11 (подану В. Кострицьким);*
4. *Постановляє, що не мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції в заяві № 20805/11 (поданою Т. Русначенко);*
5. *Постановляє,*
 - (а) що держава-відповідач має виплатити заявникам у заявах № 2575/09, 45712/10 та 41732/11, протягом трьох місяців, суми, визначені у додатку, плюс будь-який податок, що може бути стягнутий з них, що будуть конвертовані у валюту держави-відповідача за курсом, що застосовується на дату розрахунку;
 - (б) що сума, присуджена стосовно витрат у справі № 41732/11 сплачуються на банківський рахунок представника;
 - (с) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на вищезазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
6. *Відхиляє решту вимог заявників про справедливу сатисфакцію.*

Учинено англійською мовою і повідомлено письмово 20 червня 2019 року відповідно до пунктів 2 і 3 Правила 77 Регламенту Суду

Мілан Блашко

Йонко Грозев

Заступник секретаря

Голова

КОТЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ

© Переклад Олександра Дроздова, Віктора Янишена,
Олени Дроздової, Яни Токарь, Богдана Трофімова

№	Заява №	Подана	Заявник Дата народження Місце проживання Національність	Представник	Сума, присуджена за моральну шкоду	Сума, присуджена за витрати
1	<u>2575/09</u>	05/01/2009	Віктор Васильович Котенко 05/03/1959 Новогуйвинське Українець	Тетяна Левчук	2400 Євро	0
2	<u>45712/10</u>	03/08/2010	Людмила Сименівна Кобілева 03/12/1961 Біла Церква Українка	Михайло Тарахкало Віталія Лебідь Олена Проценко Орина Чилутян	2400 Євро	0
3	<u>20805/11</u>	25/03/2011	Тамара Василівна Русначенко 11/07/1959 Кіровоград (Кропивницький) Українка	Володимир Фільштейн	Не присуджео	Не присуджено
4	<u>41732/11</u>	23/09/2011	Віктор Васильович Кострицький 24/02/1962 Деремезна Українець	Ігор Гарнага	2400 Євро	400 Євро

[1]. Приблизно 11,659 євро на той час.

[2]. Приблизно 243 на той час.